

# Žádný strom neroste do nebe, ani ten okrašlovací 3

V minulých dvou číslech jsme uveřejnili informace o grantové revitalizaci prameniště Běchovického potoka politickým spolkem Újezdský STROM propojeného s politiky z Otevřeného Újezda. Pojďme se tedy potřetí začíst do nečekaně zajímavých informací od potoka - meliorační strouhy.

## Záměrný chaos?

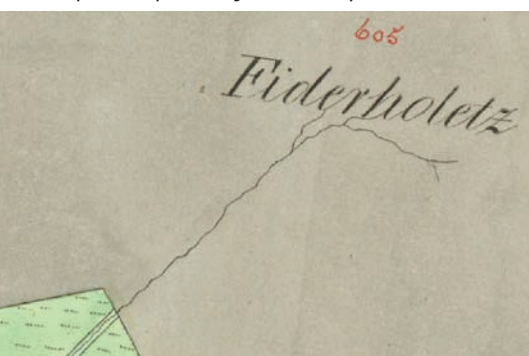
V samotném projektu a grantové žádosti spolku se to ohledně prameniště hemží různými výrazy popisujícími oblast, kam směřují dotační prostředky z magistrátu (viz i úvodník). Někdy jde o hlavní, jindy o boční, pobočné, či přidatné prameniště. Lze to vnímat tak, že celá dotčená oblast je jako jedno velké hejno pramenišť.

## Historické záznamy

Jak však ukazuje výřez z tzv. císařského otisku, tedy podrobných map vytvářených za vlády Františka I. v 1. polovině 19. století přímo v terénu s využitím trigonometrie, které dodnes slouží jako základna k odvozování katastrálních map, žádná prameniště, ať už použijí jakýkoliv výraz, v oblasti zaznamenána nejsou. Hlavní pramen se má nacházet přibližně v místě dotyku silnice Zaříčanské (hnědá barva vpravo) a parcelních ploch (pole)

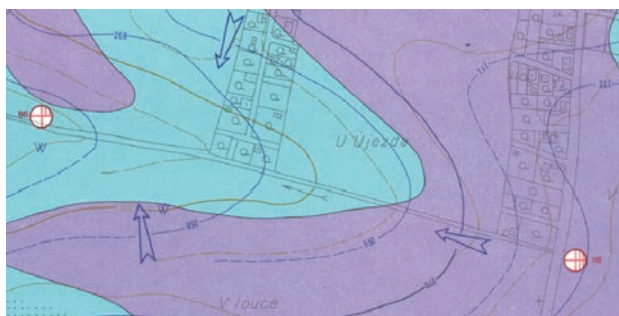


s čísly 243 a 244. V těchto místech je nyní prameništěm odvodňovací roura pod chodníkem a silnicí sbírající vodu ze škarp podél vozovky a z polí. Jak už jsme ale psali v minulém čísle, žádný vývěr apod. zde není patrný. Naproti tomu třeba prameniště Blatovského potoka v Klánovickém lese (šedá barva) je zaznamenáno i s korytem potoka protékajícím mokřými loukami.



## Mokré louky

Přesto nelze opomenout, že voda se do určitých míst měla tendenci stahovat vždy. To naznačují i zelené plochy na "císařské" mapě s čísly 246 a 247, označující mokré louky, táhnoucí se nepravidelně ve směru koryta Běchovického potoka též jako pastviny.



## Hydrogeologická nevyhnutelnost

Výřez mapy hydrogeologických poměrů vyhotovené ještě před poslední výstavbou nových domů „Na Božkovně“ ukazuje, proč tomu tak bylo a je. Vrstevnice se ohýbají a klesají (viz šipky) přesně v místě koryta potoka - meliorační strouhy. Pro představu lze uvést jev tání na horách, kdy voda přirozeně stéká z kopců dolů i několik týdnů až měsíců a vytváří koryta. Nikdo je ale ne nazývá potokem.

V širokém okolí není neobvyklým jevem ani nízká vsakovací schopnost jílovité půdy. Tento jev se vznikající zástavbou sice postupně mizí, ale i dnes stačí přejít například zmiňovanou ulici Zaříčanskou, kde v poli mezi ulicemi Zbytinská a Lozická i přes novou výstavbu v těsném okolí stále zůstává po deštích a tání velmi dlouho nemalá vodní plocha, občas lákající vodní ptactvo. Přesto ji neoznačujeme jako prameniště.

## Meliorace

Ze zřetelů ale nelze vypustit ani soustavu starého melioračního potrubí, prosakujícího možná právě v místě domnělého pobočného prameniště.

## Potok bez vody

Za povšimnutí těž stojí, že koryto Běchovického potoka je na hydrogeologické mapě sice vyznačeno, nemá však přirozený křivolaký charakter, ale přímočarý směr, naznačující, že jde o umělé koryto meliorační strouhy. Tu v minulém století chodili s motykou a krumpáčem udržovat dva pracovníci obecního úřadu, aby voda otekla a naplnila dřívě koupaliště V Hájků, nyní rybník (původně na opačné straně od Staroujezdské silnice), na kterém se kdysi dávno v zimě hrávaly pod jednoduchým umělým osvětlením i soutěžní zápasy v ledním hokeji. V současnosti je rybník vodou doplňován nepravidelně a často i velmi obtížně, zejména v období bez srážek. Jak je vidět na dalším obrázku, vybeto-

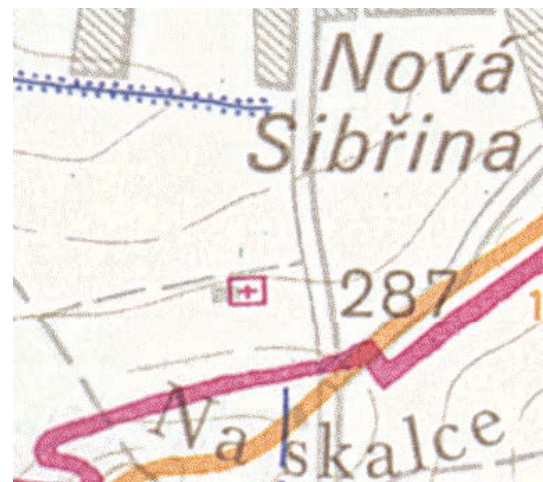
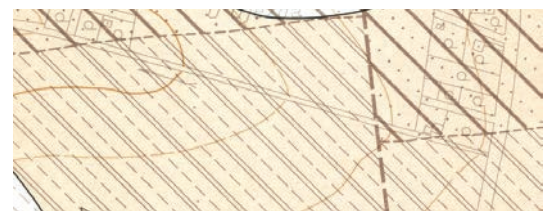


novaný přivaděč potoka pod Staroujezdskou ulicí těsně před vtokem do rybníka je zcela bez vody. A to přesto, že by měl být napájen z několika pobočných pramenů, včetně hlavního, vzdáleného od rybníku cca 1,2 km. Kde tedy jsou všechny ty vody z pramenišť? Napadá mě jediná odpověď. Když neprší, voda prostě neteče. Možná jsme ale přece jen objevili skutečné pobočné prameniště. Na fotce je vidět roura, která vede od kanálu na Staroujezdské ulici. Když může být roura pod Zaříčanskou hlavním prameništěm, proč by pod Staroujezdskou nemohla být prameništěm pobočným?

## Pramen

Otázka ale je, co lze ještě vůbec považovat za pramen. Přikláním se k názoru, že tím je jen voda, která je schopna se vlastní silou dostat na povrch země. Nejčastěji jako nějaký vodní vývěr. Tak to podle mě chápal i Viktor Schaubberger, který pozorování vody zasvětil velkou část svého života.

Podle dokumentů a informací, které jsme doposud nashromáždili, vývěr, ale vlastně ani jakékoliv jiné prameniště Běchovického potoka, nepotvrzuje žádná mapa či záznam.



Nepomohli jsme si podrobnou Inženýrsko-geologickou mapou z roku 1978, ani Základní vodohospodářskou mapou s tematickou aktualizací z roku 1994. Potok je veden jen jako vodní tok s upraveným korytem bez pramenišť.

To, že je někde mokro, ještě neznamená, že se jedná o pramen či prameniště. ▶

## Název

Je i s podivem, že se doposud nikdo ani nepozastavil nad samotným názvem potoka. Proč se jmenuje Běchovický, když tedy pramení v Újezdě?

## Proč se zajímáte?

Na 13. jednání zastupitelstva mě interpeloval zastupitel z Otevřeného Újezda a předseda politického spolku Újezdský STROM pan Hartman (*připomínám, že označení „politický“ není náš výmysl, ale vychází z veřejného prohlášení na webových stránkách z roku 2010, v němž Újezdský STROM, tehdy jako občanské sdružení, oznámil veřejnosti vstup do politiky vytvořením kandidátky pro komunální volby, což samo o sobě je v rozporu se zákonem*) s dotazy: proč o grantu píšete to, co píšete, proč se předem neinformujete u Újezdského STROMU, proč to děláte? Odpověděl jsem jednoduše: „Protože si myslím, že děláte něco, co dělat nemáte.“

## Trám ve STROMU nevidí, třísku v Oku ano

V této souvislosti je velmi pozoruhodné, že pan zastupitel Hartman se na začátku roku vůbec neobtěžoval kohokoliv ze Spolku Oko zeptat, zda koncerty, kulturní soutěže a kurzy sebeobrany seniorů, jsou, či nejsou politickou činností a rovnou hlasoval proti přidělení grantů těmto našim projektům pro rok 2016. A to přesto, že grantová komise těmto projektům dotaci doporučila. Ztotožnil se tak s názorem pana Slezáka na zastupitelstvu a v ÚZ, že Spolek Oko je pomalu nějakou politickou stranou a zjevně nepochopil, že pan Slezák tímto způsobem mistrně rozkládá a staví proti sobě vše, co by mohlo ohrozit jeho pozici.

A teď pan Hartman chce, abych se ho ptal? Ale zpět.

## Odmítl se vyjádřit

Panu Hartmanovi jsem dokonce, jak lze dohledat ve videozáznamu ze ZMČ, při projednávání interpelací učinil veřejnou nabídku, že se může ke grantu a prameništi vyjádřit v magazínu Oko. No ale odmítl... Na dotaz, zda prameniště viděl, kde se nalézá a jaké má například složení vody, odmítl odpovědět s tím, že mi odpoví písemně.

## Písemná odpověď

Zaujal mne začátek a konec odpovědi: „Dovolte mi v odpovědi na vaši interpelaci se nejprve dotázat, jakým způsobem souvisí vaše otázka s jednáním zastupitelstva? ... vždyť vysoutěžením grantu MHMP a spoluprací s místními starousedlíky a odborníky se snažíme ve vlastním volném čase zlepšit v naší MČ životní prostředí nás všech.“

## Polovičatá informace

Odpověď je opět jednoduchá a pragmatičtější. Je tu jedna věc, kterou Újezdský STROM opomíjí zmiňovat u svých projektů, když se chlubí, kolik již přinesl pomocí nich

do „obce“ peněz z jiných zdrojů. Rubem jásání z toho, že se v obci něco chvályhodného vytvoří, je totiž to, že zpravidla po třech letech předá Újezdský STROM projekt do péče městské části. Tím ale každoročně zatěžuje náš veřejný rozpočet o jeden svůj projekt, neboť městské části vzniká závazek starat se například o udržování cedulí, tůňek, přístupových cest, likvidaci odpadků apod. Udržitelnost takového hospodaření ale nikdy Újezdský STROM nepředložil a není mi známo, že by ji bývalý starosta Roušar po své ženě pí Kazdové a panu zastupiteli Hartmanovi (oba z Újezdského STROMU) vyžadoval. Hlavní je, že Újezdem propagandisticky zní: „Přinesli jsme do obce peníze!“

## Nepodpoříme!

Že nemluví jen tak do větru a politici z Újezdského STROMU si s některými věcmi hlavu příliš nelámou, dokládá fakt, že první žádost o přidělení grantu na prameniště u Nadace Partnerství jim byla zamítnuta. Důvod byl opět velmi pragmatický. Jiné projekty byly konkrétnější a obsahově kvalitnější. Vcelku dobrý záměr ale obsahoval i věci, které výrazně snížily jeho přínos. Například náklady na realizaci projektu byly vyhodnoceny jako neúměrně vysoké. V projektu nebylo počítáno s vyšším zapojením veřejnosti do plánování zámeřů ani jeho realizace. Jako zbytečný byl u tak malého projektu vyhodnocen i požadavek na informační ceduli (*pozn. jde o nenápadnou, ale trvalou volební kampaň z veřejných peněz, kterou Újezdský STROM u nás praktikuje*). A zcela zbytečné se posuzovatelně zdálo přidělit peníze na provádění závlivky u nově vysazených stromků na podmačených pozemcích!

## Hurá na magistrát

A tak to nejen se závlivkou zkusili u pražského magistrátu. A uspěli. Nákladovost projektu vyčíslili na bezmála 200 tis., po magistrátu požadovali 150 tis. a obdrželi 100 tis. Druhých 100 tis. má zajistit firemní sponzoring u Újezdský STROM. Věc se má ale tak, že magistrát si sleduje pouze vyúčtování přidělených 100 tis. a nijak nekontroluje celkovou nákladovost projektu. To přímo stimuluje žadatele grantů k umělému nafukování projektů. Chcete 100 tis.? Vymyslete si projekt za 200 tis. a dobře ho popište.

## Harmonogram

Nicméně podle harmonogramu, který je uveden ve schváleném projektu již měla z magistrátních peněz proběhnout například výstava v Újezdskému muzeu s prezentací projektu prameniště za 12 tis. korun. Ovšem Újezdský STROM požadoval dokonce 26 tis. korun, neboť součástí výstavy má být katalog o vodě v nákladu 1000 ks ve formátu A4, výtvarná a literární díla dětí a dospělých vzešlých ze soutěže vyhlášené v období březen – červen 2016 atd. Že jste nic z toho nezaznamenali? No ono to dá fušku zajistit barvy, čtvrtky a výtvarné pomůcky pro děti, kancelářské potřeby, telefon, koordinovat spolupracovníky,

zpracovávat dokumentace, prezentovat výstupy a nerozlít 7 tisícovou závlivku pro 5-7 dřevin a pak ještě v rámci jedné položky, která je vyčíslena na 22 tis. Že se z toho nic neděje? Jak si pochvalovala sama pí Kazdová na naučné vycházce, o které jsme se zmiňovali v minulém čísle, s vodohospodáři na magistrátu je teď řeč. Možná tedy jednájí o nějakém přeložení na rok 2017. Každopádně ale nenaplňují harmonogram přiděleného grantu.

## Botanický průzkum

Velmi chudé bylinné patro, některé mokřadní a luční druhy, polní plevel, botanicky průměrná lokalita, žádný ohrožený druh, ani zvláště chráněný. Toliko ve zkratce oblast prameniště. Přesto jedna zajímavost. Průzkum byl vyhotoven 17. 7. 2016. Na magistrát byl ale doručen až 5. 10. 2016. Jen pár dní poté, co jsem požádal magistrát o informace.

## Lkavá a podrážděná průběžná zpráva

K uceleným informacím „revitalizace prameniště“ ještě patří výňatek ze zprávy doručené magistrátu v říjnu 2016 od Zity Kazdové, která se v ní vůbec nevyjadřuje k některým položkám schváleného harmonogramu, a místo toho se věnuje nám a překvapivě i hnutí ANO. „*Proti aktivitám spolku Újezdský STROM začal velmi negativně veřejně vystupovat jiný újezdský spolek Oko, založený v r. 2015 újezdským zastupitelem Petrem Duchkem. Aktivita Újezdského STROMU a jeho členové – především koordinátorka Kazdová a předseda Hartman – jsou veřejně písemně i slovně napadáni, očerňováni a zesměšňováni. Spolek Oko, zastupitel Petr Duchek a někteří zastupitelé z hnutí ANO považují stupňující se útoky na spolek za své politické téma. Veřejným útokům a dezinformacím je vystaven i projekt Prameniště. Ve čtvrtletníku Oko, který je zdarma roznášen do všech újezdských domácností, je opakovaně (zatím) ve dvou číslech r. 2016 zpochybňován význam, provedení i sama existence projektu a přidělené dotace Hl. m. P.*“ Vskutku zajímavé názory. Kdyby se pí Kazdová, nebo pan Hartman přišli zeptat, dozvěděli by se, že Spolek Oko jsem nezaložil, ale byl jenom jeden z mnoha zakládajících členů. Nejsem ani předseda spolku. Ale myslím, že to moc dobře vědí. Spolek Oko nikde neútočí proti Újezdskému STROMU, jenom projektu prameniště se věnuji především z titulu zastupitele, neboť projekt je navázán na grantové peníze z veřejného rozpočtu a ve finále má přejít do správy městské části. Proč ale pí Kazdová osočila i hnutí ANO je mi záhadou. Vysvětlují si to tak, že nerozlišuje politiku a spolkovou činnost a potvrzuje tím, že Újezdský STROM je ve skutečnosti skrytý politickou stranou.

A o čem budeme psát příště? Tak co třeba o zajímavém grantu na výsadbu stromů Újezdským STROMem?

Petr Duchek